Bilaga 9

Miljö- och klimatstrategi 2023–2045

Antagen av Kommunfullmäktige den 26 april 2023
Diarienummer KS 21/0664

UPPLANDS-BRO KOMMUN

Innehållsförteckning

1 Miljö- och klimatstrategin i korthet 3

2 Bakgrund och syfte 4

3 Miljö- och klimatstrategi 2023–2045 7

3.1 Tre strategiska fokusområden 8

3.1.1 Cirkulär ekonomi 8

3.1.2 Klimat och hållbar energi 8

3.1.3 Biologisk mångfald och ekosystem i balans 10

3.2 Övergripande miljö-, klimat- och energimål 11

3.2.1 Övergripande mål för att främja en cirkulär ekonomi 11

3.2.2 Övergripande mål för minskat klimatavtryck och hållbar energi 11

3.2.3 Övergripande mål för biologisk mångfald och ekosystem i balans 11

3.3 Strategiska arbetssätt 12

3.3.1 Integrera i den ordinarie styrningen för planering och uppföljning 12

3.3.2 Hållbar samhällsplanering 12

3.3.3 Hållbar upphandling samt avtalsuppföljning 12

3.3.4 Delaktighet, information och utbildning 12

3.3.5 Underlätta för invånare och näringsliv att göra miljösmarta val 12

3.3.6 Samverka över kontoren och med andra aktörer 12

4 Implementering 13

5 Miljö- och klimatstrategin ur ett hållbarhetsperspektiv 14

1 Miljö- och klimatstrategin i korthet

Inom ramen för kommunplanen beskrivs kommunens övergripande mål och strategiska vilja. Med grund i kommunplanen utformas sedan strategier. Miljö- och klimatstrategin aktiverar och vägleder det övergripande miljö- och klimatarbetet år 2023–2045 i Upplands-Bro kommun och dess helägda bolag. Miljö- och klimatstrategins syfte är i första hand att effektivare styra och samordna kommunens egna verksamheter i en miljömässigt hållbar riktning.

Cirkulär ekonomi, minskat klimatavtryck och hållbar energi samt biologisk mångfald är kommunens tre prioriterade fokusområden. Till varje fokusområde hör ett eller flera kommunövergripande miljö- och klimatmål, som ligger i linje med regionala, nationella och globala miljömål. Utöver detta har Upplands-Bro kommun ytterligare två mål inom fokusområde klimat och energi: kommunen strävar efter att vara en klimatneutral organisation och att halvera sina egna klimatutsläpp till år 2030.

För att kommunen ska nå de övergripande miljö- och klimatmålen görs förstärkningar när det gäller hållbar samhällsplanering och hållbar upphandling. Kommunen gör medvetna insatser som ökar delaktigheten och kunskapsnivån kring miljöfrågor och underlättar för miljösmarta val. Kommunen söker aktivt samverkan inom organisationen och med invånare, näringsliv och civilsamhälle för att uppnå positiva synergieffekter inom alla tre hållbarhetsdimensioner.

Det mest centrala när det gäller implementeringen av strategin ligger i styrningen. Kommunstyrelsen ansvarar för det övergripande miljö- och klimatarbetet samt uppföljningen av detta, men förflyttningen mot en hållbar kommunorganisation sker i verksamheterna. Miljö- och klimatstrategins övergripande mål bryts därför ner till nämnd- och bolagsspecifika mål, och indikatorer för dessa tas fram. Ansvaret för att ta fram indikatorer och aktiviteter för måluppfyllelse har respektive nämnd och bolag med stöd och kvalitetssäkring av miljöstrateg. Uppföljning sker i tertialrapporter och verksamhetsberättelser. På så sätt integreras miljö- och klimatstrategin i kommunens ordinarie styrsystem för planering och uppföljning. Målbilden är att Upplands-Bro har ett dynamiskt, ständigt relevant och genomförbart miljöarbete som genomsyrar hela kommunorganisationen och som ger verkliga och positiva miljöeffekter.

2 Bakgrund och syfte

Det är de boende och verksamma i Upplands-Bro som utgör grunden för hur kommunen formas och utvecklas. Upplands-Bro kommun har förtroende för människors egen förmåga och vilja att ta ansvar för miljöfrågor. Kommunikation, delaktighet och samverkan med invånare, näringsliv och civilsamhälle är avgörande för att åstadkomma positiva resultat och driva förändringar mot ett mer miljömässigt hållbart samhälle.

Upplands-Bro kommun som organisation ska i sin tur ta ansvar för sitt eget miljö- och klimatarbete och öka takten i omställningen mot en hållbar, fossilfri och grön organisation i linje med Agenda 2030.

Kommunstyrelsen gav därför år 2022 kommunledningskontoret i uppdrag att ta fram en kommunövergripande miljö- och klimatstrategi. Strategin antogs av Kommunfullmäktige den 26 april 2023. En aktualitetsprövning bör ske varje mandatperiod.

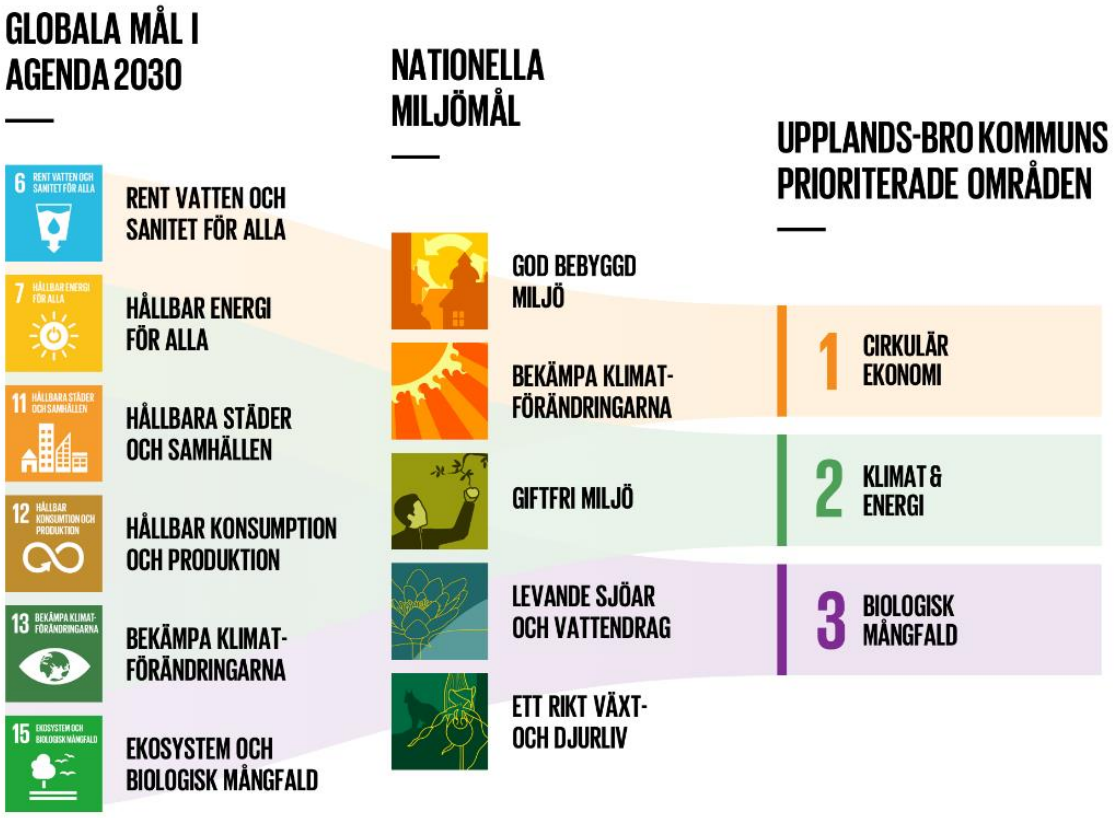
Syftet med miljö- och klimatstrategin är i första hand att effektivare styra och samordna kommunens egna verksamheter i en miljömässigt hållbar riktning under åren 2023–2045. Upplands-Bro kommun med bolag ska ha ett dynamiskt, ständigt relevant och genomförbart miljöarbete med hög kvalitet. Syftet är också att inom kommunens roll och rådighet inspirera eller underlätta för invånare, näringsliv och civilsamhälle att leva eller utvecklas i en hållbar riktning. Detta arbete baseras på klimat- och miljöstrategin som styrande och därmed vägledande, och konkretiseras framgent i handlingsplaner vilka utgår från strategin. Handlingsplaner som syftar till att underlätta en hållbar utveckling och samtidigt säkerställa en balans mellan ett stärkt och utvecklat klimatarbete och invånares, verksammas och civilsamhällets behov sker i samverkan med berörda målgrupper. Ytterligare syfte är att förenkla och stärka kommunikationen kring kommunens miljö- och klimatarbete internt men även externt med kommunens invånare och verksamma.

Som underlag till strategin ligger miljöutredningen 2021[1], klimatbokslut 2021 med klimatbudget 2021–2045[2], miljörevisioner 2020–2022, politikerdialoger och näringslivsdialoger samt synpunkter från kommunens samtliga nämnder och helägda bolag. Dessa utredningar och dialoger har pekat ut var kommunorganisationen har störst potential att åstadkomma mest miljönytta och vad som är viktigt för Upplands-Bro kommun att utveckla utifrån sin roll och rådighet.

Vidare utgår miljö- och klimatstrategin från kommunplanen och miljöpolicyn och förhåller sig till ett antal andra styrdokument. Strategin förhåller sig också till de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030, EU-direktiv, nationell inriktning[3] samt nationella- och regionala miljö-, klimat- och energimål.

[1] Miljöutredning Upplands-Bro 2021, KS 20/0367-2
[2] Klimatbudget för Upplands-Bro 2021–2045 med klimatbokslut, KS 21/0664-17
[3] Klimatlag (2017:720)

Upplands-Bro har utifrån dessa utredningar och förutsättningar valt att prioritera och fokusera på tre stora områden: cirkulär ekonomi, klimat och energi samt biologisk mångfald. Denna prioritering utesluter inte arbete mot övriga mål i Agenda 2030 och i Sveriges miljömålssystem.

Figur 1. Upplands-Bro kommuns tre prioriterade fokusområden är valda utifrån vad kommunen behöver fokusera extra på i sitt miljöarbete. Det utesluter inte övriga mål i Agenda 2030 eller Sveriges Miljömålssystem.

De globala mål i Agenda 2030 som Upplands-Bro kommun prioriterar att jobba mer mot under perioden för denna strategi är:

- Hållbar energi för alla
- Hållbara städer och samhällen
- Hållbar konsumtion och produktion
- Bekämpa klimatförändringarna
- Ekosystem och biologisk mångfald
- Rent vatten och sanitet för alla

De nationella miljömål som Upplands-Bro kommun prioriterar att jobba mer mot under perioden för denna strategi är:

- God bebyggd miljö
- Bekämpa klimatförändringarna

- Giftfri miljö
- Levande sjöar och vattendrag
- Ett rikt växt- och djurliv

De nationella och globala mål som Upplands-Bro kommuns miljö- och klimatstrategi förhåller sig till har ett tydligt miljöperspektiv. Miljöförbättrande åtgärder ger ofta positiva ekonomiska- och hälsoeffekter. Trots detta behöver miljö- och klimatstrategin kompletteras med starka ekonomiska och sociala perspektiv för att Upplands-Bro ska nå en hållbar utveckling i alla tre dimensioner.

3 Miljö- och klimatstrategi 2023–2045

Upplands-Bro ska ta ansvar för sitt eget miljö- och klimatarbete och öka takten i omställningen mot en hållbar, fossilfri och grön ekonomi.

Tre prioriterade strategiska fokusområden ska vägleda allt miljöarbete i Upplands-Bro kommun och dess helägda bolag. Till varje fokusområde hör ett eller flera övergripande mål.

De tre prioriterade strategiska fokusområdena är:

1. **Cirkulär ekonomi**
2. **Klimat och hållbar energi**
3. **Biologisk mångfald och ekosystem i balans**

För att göra förflyttningar inom de tre fokusområdena har sex strategiska arbetssätt identifierats vara centrala för Upplands-Bro kommun med bolag:

1. **Integrera miljö- och klimatstrategin i den ordinarie styrningen för planering och uppföljning**
2. **Hållbar upphandling samt avtalsuppföljning**
3. **Hållbar samhällsplanering**
4. **Delaktighet, information och utbildning**
5. **Underlätta för invånare och näringsliv att göra miljösmarta val**
6. **Samverka över kontoren och med andra aktörer**

Allt arbete ska följa gällande lagstiftning[4] och kommunens reglementen[5]. Miljö- och klimatstrategin anger fokus och riktning på Upplands-Bro kommuns samlade miljö- och klimatarbete enligt kommunens riktlinjer för styrdokument. Vid implementeringen av strategin bryts de övergripande målen ner i nämnd och bolag och verksamhetsnära åtgärder, indikatorer och nyckeltal för uppföljning tas fram. Det kan bli aktuellt att sätta delmål som ligger närmare i tid för att göra målen mer verkningsfulla. Uppföljning sker i kommunens ordinarie system för planering och uppföljning genom tertialrapportering. Stöd i implementeringen ges av miljöstrategisk funktion och förslag på nämndmål, åtgärder och indikatorer finns i referensmaterial[6].

[4] Exempelvis Aktiebolagslagen för kommunens bolag, LOU, Skollagen, Miljöbalken.
[5] Reglementena anger ansvarsområden för genomförande och uppföljning inom kommunen.
[6] Förslag på verksamhetsnära mål, åtgärder och indikatorer ges av miljöstrategisk funktion.

3.1 Tre strategiska fokusområden

De tre strategiska fokusområdena överlappar och kompletterar varandra. De är inte fullkomliga ur ett samhällsperspektiv, och vid målkonflikter är kommunplanen det högsta styrande dokumentet. Men inom dessa tre stora fokusområden kan synergieffekter ofta skapas, det vill säga att många åtgärder som syftar till att stärka ett område samtidigt stärker ett annat. Nedan ges exempel på hur.

3.1.1 Cirkulär ekonomi

Cirkulär ekonomi innebär att avfall ses som en resurs. Det innebär också att sluta kretsloppen och att optimera resursutnyttjandet. Effekten blir minskad negativ påverkan på miljön samtidigt som det ger tydliga positiva ekonomiska och hälsomässiga resultat. En cirkulär ekonomi minskar utsläpp av växthusgaser och spridningen av giftiga ämnen till mark, luft och vatten. Den främjar användningen av förnybara material och energislag men också nytänkande och innovation.

Att cirkulär ekonomi är ett av tre fokusområden signalerar tydligt att Upplands-Bro väver in miljöfrågorna i samhället. Åtgärder inom den cirkulära ekonomin är i många fall invånarnära eftersom det ofta handlar om smart avfallshantering, återvinning och återanvändning av material och naturresurser. Det kan också handla om att minimera spill och svinn i alla former. Exempelvis kan spillvärme användas för att värma upp närliggande verksamhet, åtgärder på läckande vatten- och avloppsledningar sparar vatten och styrning av dagvattenflöden bidrar till renare vatten i våra sjöar. Ju mer Upplands-Bro återvinner, återbrukar och sluter kretsloppen desto lättare blir det att nå mål inom både biologisk mångfald och klimat och mer energi sparas. Kommunens Avfallsplan[7] är ett viktigt stöd i detta arbete.

Åtgärder som utförs för att minska utsläpp av växthusgaser eller spara energi utförs ofta inom området cirkulär ekonomi. Som exempel kan man genom ett cirkulärt perspektiv på trädgårdsavfall producera biokol, vilket inte bara ger en säljbar produkt utan också en kolsänka. Näring från avloppsvatten kan utvinnas för att producera gödsel till jordbruket. Och av bland annat mat- och slaktavfall produceras biogas till våra fordon, vilket är avsevärt bättre än användning av fossila bränslen ur klimatsynpunkt.

3.1.2 Klimat och hållbar energi

Upplands-Bro kommun ska bidra till att bekämpa klimatförändringarna. Den kraftigt ökade halten av växthusgaser i atmosfären har, på geologisk tidsskala, lett till en ovanligt snabb global uppvärmning. Detta förändrar de stora vädersystemen och ger redan idag ger fler och längre extremväder, vilket gör många livsmiljöer för människor, djur och växter obeboeliga.

Upplands-Bro kommun ska stärka klimat- och energiarbetet mot en fossilfri och grön ekonomi. Kommunorganisationen måste kraftigt minska sina utsläpp av växthusgaser i hela värdekedjan och samtidigt skapa kolsänkor. Det finns stor potential i

[7] En avfallsplan är ett styrdokument som ska finnas i alla svenska kommuner enligt Miljöbalken.

energieffektivisering med ekonomiskt lönsamma åtgärder i kommunens fastigheter, verksamheter och fordonsanvändning.

Kommunen kan också underlätta och inspirera invånare, näringsliv och civilsamhälle till att växla in mot mer hållbara energilösningar genom samverkan, stöd och rådgivning.

Kommunen bör även satsa på klimatanpassning. Klimatanpassningsåtgärder kan handla om den byggda miljön men också om markförvaltningsåtgärder. Som exempel på byggd klimatanpassning är när VA-system anpassas för att minimera översvämningsrisker. En åtgärd inom markförvaltning kan vara att bevara stora träd nära bebyggelse som ger svalka åt invånare i ett annars ohälsosamt varmt mikroklimat. Klimatanpassning av samhället är viktigt ur ett beredskapsperspektiv, som ett sätt att hantera klimatinducerade risker i viktiga samhällsfunktioner, som till exempel fungerande matleveranser och trygg elförsörjning.

Två klimatbudgetar 2021–2045

Upplands-Bro kommunorganisation ska vara klimatneutral och halvera sina klimatutsläpp senast år 2030. Dessa två mål är särskilda för Upplands-Bro kommun som valt att hålla en extra skärpa i sitt hållbarhetsarbete. Målen ligger även i linje med Parisavtalet[8]. Strategin anger flera andra klimat- och energimål som kompletterar varandra, och dessa mål är samma som på nationell eller regional nivå.

Som viktiga hjälpmedel för att nå dessa klimat- och energimål har Upplands-Bro kommun tagit fram två klimatbudgetar för åren 2021–2045: en för kommunen som geografiskt område och en för kommunen som organisation.

Budgetutrymmet för kommunen som organisation är drygt 140 000 ton koldioxidekvivalenter, beräknat för åren 2021 till 2045. Detta budgetutrymme bör fördelas över nämnderna som ett sätt att konkretisera vad som behöver göras för att nå klimatmålen. För varje år som verksamheterna väntar med att utföra åtgärder som minskar utsläppen ju svårare blir det att nå målen. Kommunorganisationens klimatbudget ger möjlighet att synliggöra och följa upp effekten av utförda åtgärder inom energi och klimat.

För Upplands-Bro som geografiskt område är budgetutrymmet för utsläpp av växthusgaser beräknat till ca 3100 000 ton. Att ta fram en klimatbudget för ett geografiskt område är en vedertagen metod för att synliggöra och inspirera till energiomställningen i samhället som stort. Det synliggör också kommunens roll i energiomställningen, när man jämför den totala budgeten mot kommunorganisationens budget. Åtgärder som sänker utsläpp av växthusgaser inom ett geografiskt område, till exempel från en tungt trafikerad väg eller människors konsumtion, ligger ofta utanför kommunens direkta rådighet. En geografiskt avgränsad klimatbudget tjänar därför till

[8] Parisavtalet är ett globalt klimatavtal som säger att parterna ska sträva efter att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 grader till år 2050, främst genom minskade utsläpp av växthusgaser.

att öka samverkan med andra aktörer, och utgör samtidigt en baslinje att mäta samhällsutvecklingen mot.

3.1.3 Biologisk mångfald och ekosystem i balans

En hög biologisk mångfald är ett tecken på funktionella och hälsosamma ekosystem. Upplands-Bro kommun ska i relation till människors välmående och behov verka för biologisk mångfald och ekosystem i balans både på land och i sjöar och vattendrag.

Arbetet med biologisk mångfald eftersträvar även balans mellan invånares, verksammas och civilsamhällets behov och de klimat- och miljöutmaningar som samhället står inför. Detta innebär bland annat att vård av gator och parkmiljöer ska ske på ett sådant sätt att biologisk mångfald främjas samtidigt som skötsel, trivsamma och vackra miljöer samt tillgång till gång- och cykelvägar säkerställs för ett tryggt och socialt hållbart Upplands-Bro.

Välfungerande ekosystem buffrar mot klimatförändringar, lagrar kol, renar luft och vatten, ökar matproduktionen, minskar risken för sjukdomsspridning och ger invånare i Upplands-Bro många andra ekosystemtjänster. Allt hållbarhetsarbete syftar ytterst till att återskapa välfungerande ekosystem i balans med människors livsmiljö. Detta tydliggörs både i Agenda 2030 och i Sveriges miljömålssystem: att lämna över välfungerande ekosystem till nästa generation.

Många åtgärder som i första hand syftar till att stärka den biologiska mångfalden är samtidigt kostnadseffektiva åtgärder på flera plan. Exempelvis när man bereder livsmiljöer för pollinerande insekter i kommunens park- och markförvaltning kan det leda till ökade skördar på närliggande fält eller öka trivseln för boende och besökare. Eller vid våtmarks- och dagvattenåtgärder minskar det kostnader för översvämningar och vattenrening och ökar tillgången till grundvatten för invånare. Omvänt kan sociala insatser som exempelvis tillgängliggörandet av naturreservat för förbättrat friluftsliv och folkhälsa ge positiva effekter på ekosystemen.

Genom samverkan med invånare, näringsliv och civilsamhälle finns stor potential att hitta synergieffekter för ekosystem i balans med människors livsmiljöer och på så sätt öka hela kommunens resiliens.

3.2 Övergripande miljö-, klimat- och energimål

Till varje strategiskt fokusområde hör ett eller flera övergripande mål som inom ramen för kommunplanen gäller för alla nämnder och helägda bolag. Två av målen är Upplands-Bro kommuns extra antaganden. Övriga mål är samma som, eller likvärdiga nationella miljömål.

3.2.1 Övergripande mål för att främja en cirkulär ekonomi

- Förstärk den cirkulära ekonomin där resurser används effektivt i giftfria cirkulära flöden och ersätter jungfruliga material.

3.2.2 Övergripande mål för minskat klimatavtryck och hållbar energi

Nedanstående två övergripande klimatmål är kommunens extra antaganden utöver den nationella normen, och riktar sig till kommunens egna verksamheter.

- Kommunorganisationen är klimatneutral senast år 2030.
- Kommunorganisationen ska som minst halvera sina utsläpp av växthusgaser till år 2030, jämfört med år 2021.

Nedanstående fem klimat- och energimål är formulerade enligt nationell norm, och Upplands-Bro ska bidra till dessa utifrån sin roll och rådighet.

- Senast år 2030 ska den genomsnittliga energianvändningen per invånare ha minskat med 30 procent jämför med 2014.
- Senast år 2040 ska all elproduktion i kommunen vara från fossilfria källor.
- Senast år 2030 ska utsläppen från transportsektorn ha minskat med 70 procent, jämfört med år 2010.
- Senast år 2030 ska de direkta utsläppen av växthusgaser vara mindre än 1,5 ton per invånare och år utsläppen av växthusgaser ur ett konsumtionsperspektiv halveras jämfört med år 2014.
- Senast år 2045 ska Upplands-Bro kommun som geografiskt område vara klimatneutralt, för att därefter nå negativa utsläpp.

3.2.3 Övergripande mål för biologisk mångfald och ekosystem i balans

- Stärk ekosystemens förmåga att hantera plötsliga störningar och långsamma förändringar, så att de kan fortsätta leverera de ekosystemtjänster som kommuninvånarnas välfärd vilar på.
- Förbättra bevarandestatus för arter som är hotade, bevara landskapstyper som är typiska för kommunen, förstärk spridningssambanden och restaurera områden som är extra värdefulla för andra arter.

3.3 Strategiska arbetssätt

Dessa arbetssätt har identifierats som extra viktiga i förflyttningen mot ett hållbart Upplands-Bro. De sex arbetssätten överlappar och kompletterar varandra.

3.3.1 Integrera i den ordinarie styrningen för planering och uppföljning

Miljö- och klimatstrategin ska integreras i den ordinarie styrningen. Detta är centralt för att övriga delar av strategin ska omvandlas till praktisk handling i rätt riktning. Utgångspunkt är kommunplanen, ansvarsområden anges i kommunens reglementen, och miljöledningssystemet stöttar i processerna.

3.3.2 Hållbar samhällsplanering

En samhällsplanering som genomsyras av hållbarhetsperspektivet har god chans att bidra till strategins alla övergripande mål. Här krävs ett systematiskt arbetssätt grundat på noggranna nuläges- och intressentanalyser och på konsekvensanalyser som tar hänsyn till flera tids- och rumsskalor. Arbetet bör också innefatta kontinuerlig uppföljning och utvärdering av direkta och kumulativa effekter och en strävan efter ständiga förbättringar.

3.3.3 Hållbar upphandling samt avtalsuppföljning

En centralisering av kommunens upphandlingsförfaranden stärker möjligheterna att ställa miljö-, klimat-, cirkulära- och sociala hållbarhetskrav vid inköp och upphandling. Med en medveten upphandlingskultur och utvecklad upphandlingskompetens använder kommunen sin konsumentmakt för att driva hållbar utveckling och nå kommunens övergripande miljö- och klimatmål.

3.3.4 Delaktighet, information och utbildning

Alla som bor och verkar i Upplands-Bro bör känna till kommunens miljömässiga prioriteringar och ha tillgång till utbildningsinsatser inom miljö- och klimatfrågor. Invånare, näringsliv och civilsamhälle ska ha möjligheter och förutsättningar att påverka miljöarbetet genom delaktighetsinsatser. Upplands-Bro kommun ska vara en förebild genom sitt eget miljö- och klimatarbete och på så sätt inspirera andra.

3.3.5 Underlätta för invånare och näringsliv att göra miljösmarta val

Genom samverkan och rådgivning stöttar kommunen de som bor och verkar här. Enkelhet i avfallshanteringen, närhet till kollektivtrafik, väl underhållna bostäder med optimerade energilösningar, välbalanserade skolmåltider och bra cykelvägar är några exempel på hur kommunen kan inspirera och konkret underlätta för den enskilda att välja miljösmart. Mycket av detta viktiga arbete sker i samhällsplaneringen.

3.3.6 Samverka över kontoren och med andra aktörer

Vissa miljö-, klimat- och energimål kan bara uppnås via samverkan. Kommunledningskontoret bör utveckla forum för samverkan över kontors- och bolagsgränser där det saknas. Kommunen bör aktivt söka samverkan med andra samhällsaktörer såsom företag, föreningar, andra kommuner, regioner och akademi. På så sätt kan innovationer som löser upp målkonflikter uppstå.

4 Implementering

Förflyttningen mot ett hållbart Upplands-Bro kommun sker i verksamheterna. Vilket drivmedel som kommunens bilar tankas med, vilken skolmat som serveras och hur bostadsområden planeras och driftas är exempel på invånarnära vägval som har stor påverkan på miljö och natur. Miljöförbättrande aktiviteter och processer ska därför, inom ramen för kommunplanen, planeras in i verksamheterna.

Verksamheterna behöver tydlig styrning från den nämnd eller det bolag som de verkar inom så att de kan planera aktiviteter och processer som ligger i linje med miljö- och klimatstrategin. Nämnder och styrelser ska därför bryta ned de övergripande miljö- klimat- och energimålen och – med hänsyn till de arbetssätt som identifierats som strategiskt viktiga – formulera nämnd- eller bolagsspecifika miljö- och klimatmål. Varje nämnd och bolag gör på så vis strategin relevant för sitt eget ansvarsområde. Utifrån detta kan avdelningar och enheter vid behov formulera egna mål, processer eller aktiviteter.

Verksamheterna behöver också få kontinuerlig återkoppling på sitt arbete så att de kan besluta om förbättringsåtgärder. För detta behövs lämpliga indikatorer att mäta utveckling mot. Framtagning av data och indikatorer kan vara nödvändigt inom de områden som saknar detta. Uppföljningen sker enligt kommunens ordinarie system för styrning och uppföljning i tertialrapporter och årsredovisning. På så sätt integreras miljö- och klimatstrategin i kommunens ordinarie styrsystem för planering och uppföljning.

Kommunstyrelsen ansvarar för det övergripande miljö- och klimatarbetet samt för uppföljningen av detta. Ansvaret för att ta fram indikatorer, aktiviteter och processer för måluppfyllelse har respektive nämnd och bolag. Stöd och kvalitetssäkring ges av miljöstrateg och genom kommunens miljöledningssystem.

Det finns en rad styrdokument som utöver miljö- och klimatstrategin också beskriver viktiga delar av miljöarbetet. Dessa styrdokument är ofta kontorsspecifika med en annan utgångspunkt, ett smalare fokus och svarar på behovet av att beskriva ett område mer utförligt. Miljö- och klimatstrategin är ett samlande nav som påminner om riktningen och prioriteringarna.

5 Miljö- och klimatstrategin ur ett hållbarhetsperspektiv

Upplands-Bro kommun strävar efter att genomföra sitt miljöarbete på smarta sätt. Miljö- och klimatstrategin ska underlätta för kommunen att driva ett dynamiskt, ständigt relevant och genomförbart miljöarbete som genomsyrar hela kommunorganisationen och ger verkliga och positiva miljöeffekter.

Men miljö är inte en avgränsad fråga. Våra ekosystem är helt och hållet sammanflätade med vårt samhälle och allt vi gör i det. Miljöfrågor är därför sammanflätade med alla frågor som kommunen arbetar med och ibland kan det därför uppstå målkonflikter. När detta uppstår stannar vi upp och tänker efter. Kanske kan en målkonflikt vändas till en synergi? Vid varje vägval kan innovation uppstå, och samverkan är en nyckel.

Genom att samverka över kontor och med andra samhällsaktörer och genom att integrera miljömål med sociala eller ekonomiska mål når kommunen längre. Det är av största vikt att denna strategi kompletteras med starka ekonomiska och sociala perspektiv utifrån Agenda 2030 för att Upplands-Bro kommun ska nå en hållbar utveckling i alla tre dimensioner.